Załącznik nr 10. Procedura postępowania w przypadku naruszenia danych osobowych

Postępowanie w przypadku naruszenia danych osobowych

§ 1

1. Incydentem w zakresie danych osobowych jest sytuacja powodująca utratę poufności, integralności lub dostępności przetwarzanych danych.
2. Naruszeniem danych osobowych jest każdy stwierdzony fakt nieuprawnionego ujawnienia danych, udostępnienia lub umożliwienia dostępu do nich osobom nieupoważnionym, zabrania danych przez osobę nieupoważnioną, uszkodzenia jakiegokolwiek elementu systemu informatycznego, a w szczególności:

1) nieautoryzowany dostęp do danych;
2) nieautoryzowane modyfikacje lub zniszczenie danych;
3) udostępnienie danych nieautoryzowanym podmiotom;
4) nielegalne ujawnienie danych;
5) pozyskiwanie danych z nielegalnych źródeł.

§ 2

1. Każdy pracownik, który stwierdzi lub podejrzewa fakt naruszenia danych osobowych, jest zobowiązany niezwłocznie zgłosić to swojemu bezpośredniemu przełożonemu. Przełożony zgłasza fakt Inspektorowi ochrony danych.
2. Typowe sytuacje, gdy użytkownik powinien powiadomić Inspektora ochrony danych:

1) ślady na drzwiach, oknach i szafach wskazują na próbę włamania;
2) dokumentacja jest niszczona bez użycia niszczarki;
3) fizyczna obecność w budynku lub pomieszczeniach osób zachowujących się podejrzanie;
4) otwarte drzwi do pomieszczeń, szaf, gdzie przechowywane są dane osobowe, stwierdzone nieprawidłowości w zakresie zabezpieczenia miejsc przechowywania informacji (otwarte szafy, biurka, regały, urządzenia archiwalne i inne) na nośnikach tradycyjnych tj. na papierze (wydrukach), kliszy, folii, zdjęciach, płytach CD w formie niezabezpieczonej itp.;
5) niewylogowanie się przed opuszczeniem stanowiska pracy, pozostawienie danych w drukarce, na ksero, niezamknięcie pomieszczenia z komputerem, niewykonanie w określonym terminie kopii bezpieczeństwa, prace na informacjach służbowych w celach prywatnych;

6) ustawienie monitorów pozwala na wgląd osób postronnych w dane osobowe;
7) wynoszenie danych osobowych w wersji papierowej lub elektronicznej na zewnątrz firmy bez upoważnienia;
8) udostępnienie danych osobowych osobom nieupoważnionym w formie papierowej, elektronicznej lub ustnej;
9) stwierdzono próbę lub modyfikację danych lub zmianę w strukturze danych bez odpowiedniego upoważnienia (autoryzacji);
10) telefoniczne próby wyłudzenia danych osobowych;
11) kradzież komputerów lub twardych dysków z danymi osobowymi;
12) utrata kontroli nad kopią danych osobowych;
13) maile zachęcające do ujawnienia identyfikatora i/lub hasła;
14) pojawienie się wirusa komputerowego lub niestandardowe zachowanie komputerów;
15) istnienie nieautoryzowanych kont dostępu do danych lub tzw. "bocznej furtki";
16) hasła do systemów przechowywane są w pobliżu komputera.

§ 3

Każdy pracownik, który stwierdzi fakt naruszenia danych osobowych ma obowiązek podjąć czynności niezbędne do powstrzymania skutków naruszenia ochrony oraz zabezpieczyć dowody umożliwiające ustalenie przyczyn oraz skutków naruszenia .

§ 4

W przypadku stwierdzenia naruszenia bezpieczeństwa danych należy zaniechać wszelkich działań mogących utrudnić analizę wystąpienia naruszenia i udokumentowanie zdarzenia oraz nie opuszczać bez uzasadnionej potrzeby miejsca zdarzenia do czasu przybycia Inspektora ochrony danych lub innej osoby upoważnionej przez Administratora danych.

§ 5

Administrator Systemu Informatycznego jest zobowiązany do informowania Inspektora ochrony danych o wszelkich anomaliach w pracy administrowanych przez siebie urządzeń, mogących być przyczyną lub skutkiem incydentu w zakresie danych osobowych.

§ 6

Inspektor ochrony danych podejmuje następujące kroki:

1) zapoznaje się z zaistniałą sytuacją i wybiera sposób dalszego postępowania uwzględniając zagrożenie w prawidłowości i ciągłości pracy,
2) odbiera dokładną relację z zaistniałego naruszenia bezpieczeństwa danych od osoby powiadamiającej, jak również od każdej innej osoby, która może posiadać informacje w związku z zaistniałym naruszeniem,
3) nawiązuje kontakt ze specjalistami zewnętrznymi (jeśli zachodzi taka potrzeba).

§ 7

Inspektor ochrony danych dokumentuje zaistniały przypadek naruszenia bezpieczeństwa danych sporządzając raport - wzór nr 1.

§ 8

Inspektor ochrony danych zasięga potrzebnych mu opinii i proponuje działania naprawcze (w tym także ustosunkowuje się do kwestii ewentualnego odtworzenia danych z zabezpieczeń oraz terminu wznowienia przetwarzania danych osobowych) – wzór nr 2 - rejestr incydentów i działań korygujących i zapobiegawczych

§ 9

Wobec osoby, która w przypadku naruszenia danych osobowych nie podjęła działania określonego w niniejszym dokumencie, a w szczególności nie powiadomiła odpowiedniej osoby zgodnie z określonymi zasadami wszczyna się postępowanie dyscyplinarne lub porządkowe. Przypadki nieuzasadnionego zaniechania obowiązków wynikających z niniejszego dokumentu mogą być potraktowane jako ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych. Kara dyscyplinarna, wobec osoby uchylającej się od powiadomienia o naruszeniu danych osobowych nie wyklucza odpowiedzialności karnej tej osoby zgodnie z aktualnie obowiązującym przepisami oraz możliwości wniesienia wobec niej sprawy z powództwa cywilnego przez pracodawcę o zrekompensowanie poniesionych strat.

§ 10

1. W przypadku naruszenia ochrony danych osobowych, Administrator bez zbędnej zwłoki – w miarę możliwości, nie później niż w terminie 72 godzin po stwierdzeniu naruszenia – zgłasza je Urzędowi Ochrony Danych Osobowych, chyba że jest mało prawdopodobne,

by naruszenie to skutkowało ryzykiem naruszenia praw lub wolności osób fizycznych. Do zgłoszenia przekazanego organowi nadzorczemu po upływie 72 godzin dołącza się wyjaśnienie przyczyn opóźnienia - wzór nr 3.

2. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, musi co najmniej:

1) opisywać charakter naruszenia ochrony danych osobowych, w tym w miarę możliwości wskazywać kategorie i przybliżoną liczbę osób, których dane dotyczą, oraz kategorie i przybliżoną liczbę wpisów danych osobowych, których dotyczy naruszenie;
2) zawierać imię i nazwisko oraz dane kontaktowe inspektora ochrony danych lub oznaczenie innego punktu kontaktowego, od którego można uzyskać więcej informacji;
3) opisywać możliwe konsekwencje naruszenia ochrony danych osobowych;
4) opisywać środki zastosowane lub proponowane przez Administratora w celu zapobiegania naruszeniu ochrony danych osobowych, w tym w stosownych przypadkach - środki w celu zminimalizowania jego ewentualnych negatywnych skutków.

3. Jeżeli – i w zakresie, w jakim – informacji nie da się udzielić w tym samym czasie, można je udzielać sukcesywnie bez zbędnej zwłoki.
4. Administrator dokumentuje wszelkie naruszenia ochrony danych osobowych, w tym okoliczności naruszenia ochrony danych osobowych, jego skutki oraz podjęte działania zaradcze. Dokumentacja ta musi pozwolić organowi nadzorczemu weryfikowanie przestrzegania art. 33 RODO.

§ 11

1. Jeżeli naruszenie ochrony danych osobowych może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, administrator bez zbędnej zwłoki zawiadamia osobę, której dane dotyczą, o takim naruszeniu.
2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, jasnym i prostym językiem opisuje charakter naruszenia ochrony danych osobowych oraz zawiera przynajmniej informacje i środki, o których mowa w § 10 ust. 2 lit. b), c) i d).
3. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, nie jest wymagane, w następujących przypadkach:

1) administrator wdrożył odpowiednie techniczne i organizacyjne środki ochrony i środki te zostały zastosowane do danych osobowych, których dotyczy naruszenie, w szczególności środki takie jak szyfrowanie, uniemożliwiające odczyt osobom nieuprawnionym do dostępu do tych danych osobowych;

2) administrator zastosował następnie środki eliminujące prawdopodobieństwo wysokiego ryzyka naruszenia praw lub wolności osoby, której dane dotyczą, o którym mowa w ust. 1; c) wymagałoby ono niewspółmiernie dużego wysiłku. W takim przypadku wydany zostaje publiczny komunikat lub zastosowany zostaje podobny środek, za pomocą którego osoby, których dane dotyczą, zostają poinformowane w równie skuteczny sposób.

Wzór nr 1

RAPORT Z NARUSZENIA OCHRONY DANYCH

1. Data ..... Godzina .....

2. Osoba powiadamiająca o naruszeniu oraz inne osoby zaangażowane lub odpytane w związku z naruszeniem (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):

.....

3. Lokalizacja zdarzenia (nr pokoju, nazwa pomieszczenia, określenie komputerowego stanowiska roboczego, nazwa programu lub aplikacji itp.):

.....

4. Rodzaj naruszenia i określenie okoliczności towarzyszących naruszeniu:

.....

5. Podjęte działania:

.....

6. Wstępna ocena przyczyn wystąpienia naruszenia:

.....

7. Postępowanie wyjaśniające i naprawcze:

.....

....

(podpis pracownika) (data i podpis inspektora ochrony danych)

Wzór nr 2

REJESTR INCYDENTÓW BEZPIECZEŃSTWA

Zadanie / problem / incydent (*podać opis incydentu*)	Źródło zgłoszenia (*podać źródło zgłoszenia np. zawiadomienie, kontrola, itd.*)	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Odpowiedzialny za realizację (*podać dane osoby lub funkcje osoby odpowiedzialnej*)	Przyczyna niezgodności (*podać przyczynę powstania incydentu*)	Działanie korygujące / zapobiegawcze (*opisać działania jakie podjęto w celu przywrócenia bezpieczeństwa*)	Ocena skuteczności (*opisać jakie skutki przyniosło działanie korygujące*)

Wzór nr 3

Zgłoszenie naruszenia ochrony danych osobowych organowi nadzorczemu

Opis procedury zgłaszania naruszenia
https://uodo.gov.pl/pl/134/233

Organem właściwym do zgłaszania naruszeń ochrony danych osobowych jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych (Prezes UODO).

1. Zgłoszenia naruszenia dokonuje się elektronicznie za pomocą odpowiedniego formularza, który należy wypełnić a następnie...

2. ...załączyć do pisma ogólnego dostępnego na platformie **biznes.gov.pl** bądź wysłać przez elektroniczną skrzynkę podawczą **ePUAP: /UODO/SkrytkaESP**